

STORTINGET

Representantforslag 35 S

(2019–2020)

fra stortingsrepresentantene Petter Eide, Kari Elisabeth Kaski, Karin Andersen og Mona Fagerås

Dokument 8:35 S (2019–2020)

Representantforslag fra stortingsrepresentantene Petter Eide, Kari Elisabeth Kaski, Karin Andersen og Mona Fagerås om rettslig amnesti mot anmeldelse og straffefølgelse for egne brukerdoser til personer som yter assistanse til rusbrukere hvor det er fare for liv og helse

Til Stortinget

Bakgrunn

Politiet er i dag pålagt ved lov å anmelde dersom de oppdager besittelse og bruk av ulovlige rusmidler og narkotika. Det betyr at dersom noen tar kontakt med politiet og politiet oppdager rusbruk, kan denne personen risikere anmeldelse og videre straffefølgelse.

I noen tilfeller kan dette skape terskler for å melde fra til politi og helsevesen i situasjoner hvor det er fare for liv og helse. For eksempel vil man i en situasjon hvor en person har tatt overdose, kunne kvie seg for å melde dette inn av fare for selv å bli tatt.

Sosialistisk Venstreparti mener at det er urimelig og direkte farlig for liv og helse at det finnes et regelverk som skaper høye terskler for rusmisbrukere for å melde inn farlige situasjoner. Det strider også mot det viktige prinsippet om at man har en plikt til å hjelpe og berge når det er fare for liv og helse, som gjelder både for å hjelpe seg selv og andre.

Sosialistisk Venstreparti mener at rusmisbrukere som kontakter myndigheter for å gi rimelig hjelp til seg selv eller andre, bør få amnesti mot anmeldelse og straffefølgelse for egne brukerdoser.

Rettslig amnesti i påvente av behandlingen av rusreformen

Regjeringen har satt ned et rusreformutvalg som leverer sine forslag 19. desember 2019. Mandatet er hentet fra Stortingets og regjeringens ønske om å endre myndighetenes reaksjoner mot personer som tas for bruk og besittelse av narkotika, fra straff til hjelp, behandling og oppfølging.

Regjeringen vil gjennomføre en rusreform for å sikre et bedre tilbud til rusavhengige, der ansvaret for samfunnets reaksjon på bruk og besittelse av illegale rusmidler til eget bruk overføres fra justissektoren til helse-tjenesten.

Bakgrunnen for denne endringen er at straffefølgning for bruk og besittelse av illegale rusmidler til eget bruk har bidratt til stigmatisering, marginalisering og sosial utstøting og kan ha stått i veien for å møte den enkelte bruker med hensiktsmessige og tilpassede tilbud og oppfølging.

Et rettslig amnesti for straffefølgelse for egne brukerdoser til personer som yter assistanse til rusmisbrukere hvor det er fare for liv og helse, vil være i tråd med intensjonene i en kommende rusreform. Forslagsstiller mener det er nødvendig å lage en amnestilov for slike tilfeller i påvente av en rettskraftig rusreform.

Et lignende prinsipp ligger til grunn for det som kalles for «Good Samaritan Law», og finnes i flere former i flere forskjellige land som USA, Storbritannia, Tyskland, Finland, Australia og Canada. Felles for alle er prinsippet om at man tilbyr rettslig beskyttelse til personer som gir rimelig assistanse til noen som er, eller som man har grunn til å tro at er, skadet, syk, i fare eller på en annen måte ikke i stand til å ta hånd om seg selv i den gitte situasjonen.

Forslag

På denne bakgrunn fremmes følgende

f o r s l a g :

Stortinget ber regjeringen komme tilbake til Stortinget med lovforslag som sikrer rusbrukere mot anmeldelse og straffeforfølgelse for egne brukerdoser når de kontakter myndighetene for hjelp til seg selv eller andre – en såkalt «Good Samaritan Law».

19. desember 2019

Petter Eide

Kari Elisabeth Kaski

Karin Andersen

Mona Fagerås